

Tartu muinsuskaitseala kaitsekord

Korraldus kehtestatakse muinsuskaitseaduse § 14 lõike 1 ja lõike 5 punkti 1 ning § 19 lõike 3 alusel.

1. Muinsuskaitseala nimetus ja piir

1.1. Tartu muinsuskaitseala (edaspidi *muinsuskaitseala*) hõlmab ajaloolise linnatuumiku – Tartu linna keskaegse ja klassitsistliku vanalinna ja Toomemäe pargiala, seda ümbritseva muldkindlustuse vööndi ning sellega vahetult piirneva eeslinna ala.

1.2. Muinsuskaitseala ja selle kaitsevööndi piir, sealhulgas muinsuskaitsealale avanevad olulised vaated, on esitatud kaitsekorra lisas 1.

2. Muinsuskaitseala kaitse eesmärk, väärtused ja nende hoidmise põhimõtted

Muinsuskaitseala kaitse eesmärk on Tartu ajalooliselt kujunenud linnatuumiku terviku, seda

2.1. kujundavate iseloomulike ajastu- ja kohataju loovate väärtuste säilitamine ja esiletoomine, hoonete kasutus ja linnaruumi kestlik arendamine.

2.2. Muinsuskaitseala väärtused on järgmised:

2.2.1. mitmekesine, inimhõõtmeline ja kultuurimälu hoidev elu-, töö-, õppe- ja puhkekeskkond, milles on võimalik tajuda linna ajalugu selle erinevate etappide kaudu;

2.2.2. muinasajast tänapäevani kujunenud ja säilinud linnaehtuslik struktuur ja asustusmuster, sealhulgas tänavakujundus ja -võrk, kvartalite struktuur, tänava- ja ehitusjooned, väljakud, katusemaastik, krundistruktuur, ajalooline hoonestus koos kõrvalhoonetega tervikuna, hoovid, maapinna reljeef koos vanalinna ümbritsevate muldkindlustuste ja vallikraavi säilinud osaga, millest väärtuslikumad kihistused on:

2.2.2.1. keskaegsed ehitised ja Tartu linnakindlustuste peamiselt maa all säilinud struktuurid, sealhulgas vanalinna ümbritsevad muldkindlustused, muina-, kesk- ja varauusaegsete ehitiste jäänused ning arheoloogiline kultuurikiht;

2.2.2.2. 18.–19. sajandil rajatud valdavalt klassitsistlikus stiilis ehitised;

2.2.2.3. Tartu Ülikooliga seotud ajaloolised ehitised;

2.2.2.4. 19. ja 20. sajandi alguse eeslinnale iseloomulik puithoonestus;

2.2.2.5. 20. ja 21. sajandil rajatud linnatuumiku asustusmuustrisse sobituv ja seda rikastav hoonestus;

2.2.2.6. linnaruumi kujundavad elemendid, sealhulgas monumendid, väikevormid, sillutised, tänavalaternad jms;

2.2.2.7. maastiku ning haljastuse ja hoonestuse koosmõjul tekkinud linnakeskkond – Toomemägi, ajaloolised haljasalad¹, Emajõe kallas;

2.2.2.8. II maailmasõjaks välja kujunenud kinnistud (maaüksused), mis on säilinud tänapäevani muutmata või vähesel määral muutunud piiridega;

2.2.3. muinsuskaitsealale avanevad olulised vaated² ja muinsuskaitsealal avanevad sisevaated, sealhulgas vaated kinnismälestistele Toomemäel ja linnamüüri maapealsetele osadele.

2.3. Muinsuskaitseala väärtuste hoidmise põhimõtted on:

---

¹ Näidatud lisas 3.

² Näidatud lisas 1.

- 2.3.1. muinsuskaitseala omapära hoitakse ja uuendused sobitatakse kultuurimälu kandva keskkonnaga;
  - 2.3.2. linnaehituslik tervik ja selle osad säilitatakse ja arendatakse kestlikult, et see toetaks muinsuskaitseala eesmärgi ja parandaks elukeskkonna kvaliteeti;
  - 2.3.3. muinsuskaitseala hoitakse kasutusviisilt mitmekesine ning soodustatakse ajalooliselt avalikus kasutuses olnud hoonete ja kinnistute avaliku kasutuse jätkamist;
  - 2.3.4. ruumiotsused peavad tagama ajalooliste hoonete kasutamise, eelistades kultuuriväärtuslikku hoonet uue hoone ehitamisele, kindlustades seeläbi selle säilimise ja kestliku arengu;
  - 2.3.5. hoone ja linnaruumi ehituslikud muudatused suurendavad ligipääsetavust kultuuripärandile viisil, mis ei kahjusta oluliselt muinsuskaitseala ega seal asuvate hoonete kultuuriväärtust;
  - 2.3.6. mulla- ja kaevetööde tegemisel lähtutakse arheoloogiapärandi kaitseks vähima sekkumise põhimõttest, mis ei too kaasa arheoloogilise olulise kultuurikihi kahjustumist või ei muuda tulevikus võimatuks ehitusjäänuste eksponeerimist;
  - 2.3.7. kultuuriväärtuslikke hooned (A- ja B-kaitsekategooria), sealhulgas nende väärtuslikku interjööri säilitatakse; hoone konserveerimisel, restaureerimisel, ehitamisel ja ilme muutmisel säilitatakse selle arhitektuurilaad, ehitus- ja viimistlusmaterjalid ning arhitektuurielemendid;
  - 2.3.8. uue ehitise püstitamisel ja suuremahulise juurdeehituse ehitamisel eelistatakse tänapäevast lahendust, eesmärgiga rikastada mitmekihilist ajaloolist keskkonda kvaliteetse arhitektuuriga ning tõsta esile ajaloolist hoonestust; lähtutakse lähiümbrusele iseloomulikust arhitektuuritavast, sealhulgas ajaloolise hoonestuse paiknemisest, tihedusest, mahust, materjalikasutusest, mastaabist, katusemaastikust ja värvilahendusest;
  - 2.3.9. avalikus kasutuses oleva või linnaehituslikult olulisel kohal asuva uue ehitise puhul eelistatakse arhitektuurivõistluse korraldamist;
  - 2.3.10. aladel, kus varem on olnud hoonestus, eelistatakse selle taastamist, arvestades vahetut linnaruumi ja hea ruumiloome põhimõtteid;
  - 2.3.11. avaliku ruumi ajakohastamisel säilitatakse võimaluse korral ajalooline ruumistruktuur, ajastuomaseid arhitektuuritavasid ja ajaloolisi elemente (tänavapinna kõrgus ja liigendamine, ajaloolised sillutised ja tänavalaternad, reklaamtulbad, kinnistute piiramine aedadega, haljastusviisid jms) ning luuakse jalakäijasõbralik ruum;
  - 2.3.12. haljasalad ja haljastus, sealhulgas kõrghaljastus, taimestik, puiesteed, jõeääre ja hoovide haljastus ja ajalooline planeering säilitatakse; haljasalade heakorrastamisel ja rekonstrueerimisel järgitakse konkreetsele alale iseloomulikku haljastusviisi; võimaluse korral alleede ja puuridade hävinud osad taastatakse;
  - 2.3.13. piki muinsuskaitseala tänavaid ning linnamüürile avanevad vaated säilitatakse;
  - 2.3.14. olulised vaated kinnismälestistele Toomemäel säilitatakse ja taastatakse.
- 2.4 Kaitse kehtestamise ja kaitse eesmärgi tagamiseks seatud põhimõtete ja nõuete põhjendused on esitatud korralduse seletuskirjas.

3. Muinsuskaitsealal asuvate hoonete väärtusklassid

- 3.1. Muinsuskaitseala hooned on jagatud kolme väärtusklassi: A-kaitsekategooria, B-kaitsekategooria ja C-kaitsekategooria. Hoone kaitsekategooria on määratud kaitsekorra lisas 2. Juhul, kui olemasolev hoone kaitsekorra lisas märgitud ei ole, loetakse see hoone B-kaitsekategooria hooneks.
- 3.2. A-kaitsekategooria hoone on kultuuriväärtuslik hoone, mille puhul tuleb säilitada hoone autentsus nii interjööris kui ka eksterjööris.
- 3.3. B-kaitsekategooria hoone on kultuuriväärtuslik hoone, mille puhul tuleb säilitada hoone autentsus eksterjööris.
- 3.4. C-kaitsekategooria hoone on muu hoone, millele autentsuse säilitamisel tehakse leevendusi. Muudatuste kavandamisel on vajalik tagada hoone arhitektuurne kvaliteet ja sobivus ümbritseva keskkonnaga.
- 3.5. Kui hoone ehitatakse pärast kaitsekorra jõustumist, loetakse hoone C-kaitsekategooria hooneks.

4. Muinsuskaitseala kaitse eesmärgi tagamise nõuded

- 4.1. A-kaitsekategooria hoone puhul tuleb säilitada väärtuslik ruumiplaneering, sisetarindid, interjööridetailid (siseuksed, sisetrepid, piirdeliistud, ahjud, mantelkorstnad jms) ja siseviimistluskihid (põrandad, maalingud, tapeedid, stukkdekoor jms).
- 4.2. A- ja B-kaitsekategooria hoone puhul kehtivad järgmised nõuded:
  - 4.2.1. hoone ajaloolised piirdetarindid, proportsioonid, välisviimistlus ja väärtuslikud detailid tuleb säilitada võimalikult autentsena;
  - 4.2.2. hooneosade ja ehitusdetailide taastamisel tuleb aluseks võtta dokumenteeritud ajalooline olukord ja lähtuda hoonest kui tervikust;
  - 4.2.3. kasutada tuleb hoonetüübile ja selle ehitusajale iseloomulikke ehitus- ja viimistlusmaterjale ning võimaluse korral traditsioonilisi töövõtteid ja tehnoloogiaid; traditsioonilisi ehitusmaterjale jälgendavaid materjale kasutada ei tohi; hoone ehitusajale ebatüüpilisi materjale võib kasutada ainult ajutise konserveeriva lahendusena (nt katusekattena sileplekk, rullmaterjal, eterniit);
  - 4.2.4. välispiirete soojustamist võib kaaluda juhul, kui sellega ei hävitata ega kaeta kinni väärtuslikku välisviimistlust ning säilivad hoone ja selle osade proportsioonid;
  - 4.2.5. säilitada tuleb hoone ehitusaegsed või hilisemad hoone arhitektuuriga sobivad avatäited (aknad, uksed, luugid, jms); välimiste avatäidete asendamist loetakse hoone ilme muutmiseks;
  - 4.2.6. juurdeehitus tuleb lahendada hoone ning selle lähiümbrusega sobiva mahu, proportsiooni ja materjalikasutusega, vajadusel arhitektuuritavaga;
  - 4.2.7. ventilatsiooni ehitamisel tuleb kasutada olemasolevaid korstnaid ja läbiviike; juhul kui see ei ole võimalik, tuleb uued korstnad ehitada ajalooliste eeskujul;
  - 4.2.8. tehnoseade, sealhulgas õhksoojuspumba ja ventilatsiooniseadme hooneväline osa, katusepinnast visuaalselt eristuv päikesepaneel, elektrikapp, postalajaam jms tuleb paigaldada vähese vaadeldavusega kohta ning viisil, mis ei kahjusta hoone konstruktsioone ega viimistlust;

- 4.2.9. tegevuskoha tähis, info- või reklaamikandja tuleb lahendada hoonega, ajaloolisse keskkonda kujunduselt ja suuruselt sobivalt ning viisil, mis ei varja väärtuslikke fassaadidetaile, ei tekita valgushäiringut ega domineeri linnaruumis;
- 4.2.10. katuseakna paigaldamine on võimalik juhul, kui see kavandatakse vähese vaadeldavusega kohta, katusega samas tasapinnas ja hoone üldise tervikuga sobivalt; ühekorruselise hoone puhul tuleb eelistada tänavapoolsel küljel katuseuuki.
- 4.3. C-kaitsekategooria hoone puhul kehtivad järgmised nõuded:
- 4.3.1. hoone ilme muutmisel, välimiste avatäidete vahetamisel ning välisviimistluse materjalide ja värvilahenduse valikul tuleb lähtuda hoone ehitusaegsest või terviklikust välisilmest ning sobivusest lähiümbruse hoonestusega;
- 4.3.2. kasutada tuleb ajaloolisse keskkonda sobivaid ehitus- ja viimistlusmaterjale; traditsioonilisi materjale jäljendavaid või ebatüüpilisi materjale võib kasutada ainult ajutise konserveeriva lahendusena;
- 4.3.3. välispiirete soojustamisel tuleb lähtuda hoone, selle osade proportsioonide ja vajaduse korral iseloomulike detailide säilitamisest;
- 4.3.4. juurdeehitus tuleb lahendada hoone ning selle lähiümbrusega sobiva mahu, proportsiooni ja materjalikasutusega;
- 4.3.5. tehnoseade, sealhulgas õhksoojuspumba ja ventilatsiooniseadme hooneväline osa, katusepinnast visuaalselt eristuv päikesepaneel, elektrikapp, postalajaam jms, tuleb paigaldada vähese vaadeldavusega kohta ning viisil, mis ei kahjusta hoone konstruktsioone ega viimistlust;
- 4.3.6. tegevuskoha tähis, info- või reklaamikandja tuleb lahendada hoonega ja ajaloolisse keskkonda kujunduselt ja suuruselt sobivalt ning viisil, mis ei varja iseloomulikke fassaadidetaile, ei tekita valgushäiringut ega domineeri linnaruumis.
- 4.4. Uue ehitise püstitamisel kehtivad järgmised nõuded:
- 4.4.1. vältida tuleb ajalooliste hoonete ja stiilide kopeerimist, välja arvatud juhul, kui kultuuriväärtusliku (A- või B-kaitsekategooria) hoone hävimisel või rikkumisel on põhjendatud selle taastamine;
- 4.4.2. lähtuda tuleb lähiümbruses väljakujunenud ehitusjoonest, hoonestusstruktuurist ja kultuuriväärtuslike hoonete mahtudest (eelkõige II maailmasõja eelsete hoonete mahust, kujust ja kõrgusest);
- 4.4.3. mitut varasemat krunti hõlmava uue ehitise kavandamisel tuleb see mahuliselt ja arhitektuurselt liigendada, järgides ajaloolist (eelkõige II maailmasõja eelset) krundistruktuuri;
- 4.4.4. välisviimistluses tuleb kasutada traditsioonilisi ja keskkonda sobivaid materjale, sealhulgas kivihoonete piirkonnas krohvi, looduskivi, tellist, katusekivi, betooni jms, puithoonete piirkonnas puitlaudist, valtsplekki jms; traditsioonilisi ehitusmaterjale jäljendavaid materjale kasutada ei tohi;
- 4.4.5. katusekujuna eelistada kaldkatust;
- 4.4.6. prügimaja, elektrilajaam vm ajaloolisse keskkonda ebatüüpiline väikeehitis tuleb paigutada asukohta, kus see ei ole avalikus ruumis nähtav või on võimalikult varjatud, mittedomineerival viisil, kahjustamata hoone konstruktsioone ega viimistlust;

- 4.4.7. ajaloolistele haljasaladele³ ei ole uue ehitise püstitamine lubatud; välja arvatud sobiva mastaabi ja kujundusega juurdeehitis olemasolevale hoonele ning väikeehitise ja puhkerajatise püstitamine (spordi- ja mänguväljakud, tualetid, kioskid, paviljonid jms).
- 4.5. Kinnistu piiride muutmisele kehtivad järgmised nõuded:
- 4.5.1. muutmata või vähesel määral muutunud ajaloolised kinnistupiirid tuleb säilitada;
  - 4.5.2. kinnistu piiride muutmisel tuleb järgida kvartalisest kinnistustruktuuri (suurust ja kuju), määrata krundile lihtne ja selge kuju, mis võimaldab ehitist hooldada ja teenindada. Muutmise üle otsustamisel lähtutakse kinnistu ajaloolisest väärtusest muinsuskaitseala kontekstis (sh kinnistu ja sellel asuva hoonestuse ajalise seotusest ja järjepidevusest).
- 4.6. Tänavate, hoovide ja haljastuse puhul kehtivad järgmised nõuded:
- 4.6.1. väärtuslikud piirdeaiad, -postid, väravad jms tuleb säilitada;
  - 4.6.2. uute piirete ja väravate kavandamisel tuleb järgida lähiümbruses väljakunenud tavasid (materjal, kõrgus, paiknemine jms) ja sobivust krundi hoonestuse arhitektuuriga; tõkkepuid paigalda ei tohi;
  - 4.6.3. ajaloolised munakivisillutised jm väärtuslikud katendid tuleb säilitada või taaskasutada projektiga hõlmatava ala sees;
  - 4.6.4. uue katendi rajamisel tuleb sõiduteel eelistada muna- või ajaloolist klompkivi, kõnniteel sillutisplaate, hoovides sillutiskivi ja/või graniitsõelmeid;
  - 4.6.5. väljaspool muinsuskaitseala vanalinna osa, mis on piiritletud Vabaduse puistee, Poe, Ülikooli, Jakobi ja Laia tänavaga, ning Toomemäel tuleb vältida hoovide suuremahulist sillutamist;
  - 4.6.6. ehitise sokli ääres tuleb hoonet liigniiskuse eest kaitsvad pinnasekalded säilitada või need rajada, vajaduse korral tänavapinda madalamale viies;
  - 4.6.7. tänava rekonstrueerimise korral tuleb eelistada selle tasandi allapoole viimist, et taastada kultuuriväärtuslike ehitiste sokli proportsioon, vältida pinnasevee imbustumist keldrisse ning sademevee juhtimist krundile;
  - 4.6.8. ajaloolisi linnaruumi elemente (monumendid, skulptuurid, tänavavalgustuspostid, laternad, kaevud, pingid jms) tuleb säilitada ja võimaluse korral taaskasutada;
  - 4.6.9. uued linnakujunduse elemendid (linnamööbel, tegevuskoha tähised, info- ja reklaamkandjad, liikluskorraldusvahendid, tänavavalgustuspostid jms), väikevormid, hooajalised kohvikuterrassid, päikesevarjud, müügikohad, tänavapostid jms tuleb kavandada ümbritsevat keskkonda arvestavalt, tänapäevaselt ning paigaldada viisil, mis ei kahjusta kultuuriväärtuslike hooneid, arheoloogilist kultuurikihti ega kõrghaljastust; tänavate valgustamiseks tuleb kasutada gaasilaternate ajastust pärinevat valgusti vormi, v.a. Vabaduse puisteele, Kroonuia, Lai, Veski tänaval;
  - 4.6.10. eelistada tuleb hooajaliste tänavakohvikute, kauplemiskoha jms rajamist ilma terrassi ja täispiirdeta;
  - 4.6.11. tänavaid tuleb hooldada viisil, mis ei kahjusta külgnelat hoonestust ega kõrghaljastust, sealhulgas ei tohi tänavaid hoonete ja kõrghaljastuse vahetus läheduses soolatada;

---

³ Näidatud lisan 3.

- 4.6.12. ajalooliste haljasalade⁴ ajalooline struktuur, planeering, vaated, väärtuslik haljastus ja ajaloolised väikevormid (sealhulgas piirdepostid, pargimööbel jms) tuleb säilitada võimalikult autentselt;
- 4.6.13. ajalooliste haljasalade ja alleede taastamisel tuleb lähtuda ajaloolisest struktuurist, planeeringust, iseloomulikust haljastusviisist, rajamiseaegsest stilistikast ning puude ja taimestiku liikidest; taastamisel tuleb lähtuda haljasalast kui tervikust, võttes taastamisel aluseks dokumenteeritud ajaloolise olukorra ja arvestades muutustega linnaruumis (hilisem väärtuslik haljastus, arhitektuursed väikevormid jms); alleede ja puuderea taastamisel mitte teha üksikpuudega vaheleistutusi, vaid taastada alleesad terviklike lõikudena;
- 4.6.14. hoovide ja aedade haljastus, sealhulgas kõrghaljastus ja nende osakaal, säilitatakse, võimaluse korral taastatakse; taastamisel ja rajamisel tuleb lähtuda ajastuomasest haljastusviisist ja kasutada traditsioonilisi liike (pärnad, vaher, tamm, hobukastan, künnapuu jms ning aedades viljapuud, sirelid, ebajasmiinid, kibuvitsad jms);
- 4.6.15. puude, sealhulgas viljapuud, raiumisel tuleb üldjuhul ette näha asendusistutus samal asukohal või krundil või samas kohas linnaruumis, sealhulgas taastada puuderead ja alleed; puittaimestiku raiumine on lubatud taimede kuivamisel või ohtlikuks muutumisel; vaadete avamiseks on lubatud puude võrade kärpimine ja isetekkeliste puude raie;
- 4.6.16. ehitustöödega ei ole lubatud kahjustada väärtuslikku haljastust, sealhulgas puude juuri.
- 4.7. Arheoloogiapärandi kaitseks kehtivad järgmised nõuded:
- 4.7.1. kaevetöid tehes tuleb tagada arheoloogiliste uuringute tegemine;
- 4.7.2. suurema kui 20 m² ehitusaluse pindalaga ehitise kavandamisel tuleb enne ruumiotsuse tegemist (detailplaneeringu kehtestamist, projekteerimistingimuste andmist) teha arhiivi- ja bibliograafiauuringuna muinas- ja keskaegse ning varauusaegse linnaruumi analüüs ja vajadusel arheoloogilised eeluuringud, et planeerimisel ja projekteerimisel oleks võimalik maksimaalselt arvesse võtta väärtuslikke ehituskonstruksioone ja - detaile;
- 4.7.3. keskajal linnamüüri piiratud alal ja Toomemäel⁵ tuleb post- ja vaivundamentidele ehitatava hoone alal eelistada arheoloogilise kultuurikihi terviklikku uurimist kuni inimtegevusest puutumata loodusliku pinnaseni;
- 4.7.4. väärtuslikke ehituskonstruksioone ja -detaile (muinasaegsed puitrajatised ning keskaegse ja varauusaegse hoonestuse kivist tarindite jäänused) tuleb maksimaalselt säilitada, eelistades, originaali kahjustamata, nende konserveerimist ja eksponeerimist tagasimatmisele ja markeerimisele.

5. Muinsuskaitseala kaitsevööndi eesmärk ja selle tagamise nõuded

- 5.1. Muinsuskaitseala kaitsevöönd on jagatud kaheks osaks.
- 5.2. Kaitsevööndi 1. osa eesmärgid on tagada muinsuskaitseala säilimine sobivas ja toetavas keskkonnas ning tagada muinsuskaitseala vaadeldavus piki tänavaid ning Emajõelt ja selle kaldalt; uue ehitise püstitamisel ja olemasolevale juurdeehitamisel tuleb vältida järske üleminekuid hoonestuse mastaapsuses, tiheduses ja paigutusviisis võrreldes muinsuskaitsealaga; vaateid piki tänavaid ehitistega sulgeda ei tohi.

⁴ Näidatud lisas 3.

⁵ Näidatud lisas 3.

- 5.3. Kaitsevööndi 2. osa eesmärk on tagada muinsuskaitseala vaadeldavus olulistest vaatepunktidest muinsuskaitsealale suunduvatelt teedelt ja tänavatelt; vaateid ehitistega sulgeda ei tohi.
- 5.4. Muinsuskaitsealale avanevad olulised vaated on järgmised:
- 5.4.1. vaade 1 avaneb Narva maantee ja Puiestee tänava ristmikult piki Narva maanteed tähetorni hoonele ja raekoja tornile;
  - 5.4.2. vaade 2 avaneb Mäe tänava trepistiku ülemistelt astmetelt üle Mäe tänava hoonestuse Jaani kiriku tornile ning Mäe tänavalt alates trepistiku ülemistelt astmetelt piki Mäe tänavat raekoja tornile ja tähetorni hoonele;
  - 5.4.3. vaade 3 avaneb Roosi ja Puiestee tänava ristmikult üle Roosi ja Mäe tänava hoonestuse Jaani kiriku katusele ja tornile ning Roosi tänavalt alates Roosi ja Puiestee tänava ristmikult piki Roosi tänavat raekoja tornile ja tähetorni hoonele;
  - 5.4.4. vaade 4 avaneb Raatuse ja Puiestee tänava ristmikult piki Raatuse tänavat Raekoja platsile;
  - 5.4.5. vaade 5 avaneb Võidu sillalt kogu pikkuses raekoja tornile;
  - 5.4.6. vaade 6 avaneb Emajõe paremkaldalt Võidu silla lõunapoolsest osast raekoja tornile ja Jaani kiriku torni katusele;
  - 5.4.7. vaade 7 avaneb Jaama tänava ja Kaunase puiestee ristmikult ja sellest Rahumäe kalmistu peaväravani Jaani kiriku katusele ja tornile ning katoliku kiriku tornile;
  - 5.4.8. vaade 8 avaneb Vorbuse-Kardla teelt Eino ja Einopõllu maaüksuse juurest toomkirikule ja Jaani kiriku tornile.

6. Leevendused muinsuskaitsealal ja selle kaitsevööndis

- 6.1. Muinsuskaitsealal ei ole nõutav tööde tegemise luba järgmistel juhtudel:
- 6.1.1. C-kaitsekategooria hoone konserveerimiseks, restaureerimiseks, ehitamiseks ja ilme muutmiseks;
  - 6.1.2. kõrghaljastuse rajamiseks, kaeve- ja muudeks pinnase teisaldamise ja juurdeveoga seotud töödeks väljaspool vanalinna ja Toomemäe⁶ asuvates hoovides ehk õuealal ning Tartu Ülikooli Botaanikaaias; leevendus ei kehti avalikus kasutuses olevatel aladel, sealhulgas haljasaladel ja tänavatel, välja arvatud Tartu Ülikooli Botaanikaaias;
  - 6.1.3. raietöödeks ja hooajalise ehitise püstitamiseks, juhul kui kohalik omavalitsus on kooskõlastanud raieloa ja hooajalise ehitise püstitamise ehitusloa muinsuskaitseametiga.
  - 6.1.4. alla 20 m² ehitusaluse pindala ja alla 5 meetri kõrguse ehitise, sealhulgas teisaldatava ja ajutise ehitise puhul tehakse leevendused punktis 4.4.2 - 4.4.6 seatud nõuetest; sellised ehitised tuleb kavandada ajaloolisesse linnatuumikusse sobivalt ja viisil, mis säilitab kõrghaljastuse ja tänavate läbitavuse;
- 6.2. Muinsuskaitseala kaitsevööndis ei ole nõutav:
- 6.2.1. muinsuskaitseametiga olemasoleva ehitise ümberehitamise kooskõlastamine, välja arvatud juhul kui see hõlmab mahulist juurdeehitamist;
  - 6.2.2. muinsuskaitseameti teavitamine ehitustöödest, mis ei nõua ehitusluba ega ehitusteatist.

---

⁶ Näidatud lisas 3.

7. Muinsuskaitsealal paiknevate kinnismälestiste kaitsevööndid

7.1 Muinsuskaitsealal paiknevale kinnismälestisele ei kehtestata kaitsevööndit.

7.2 Kaitsevöönd kehtestatakse kinnismälestisele Tartu linnakindlustused – linnamüüri, vallikraavi, muldkindlustuste ja kaitseehitiste säilmed, 13.-18. saj (kultuurimälestiste registri nr 6884).

8. Kaitsekorra jõustumine

Kaitsekord jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

Korraldust on võimalik vaidlustada halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul korralduse Riigi Teatajas avaldamise päevast arvates.

Seletuskirjaga saab tutvuda Muinsuskaitseameti veebilehel.

Lisa 1 Muinsuskaitseala ja kaitsevööndi piirid

Lisa 2 Hoonete kaitsekategooriad ja mälestised

Lisa 3 Haljasalad ja haljastustöödega seotud leevendused

Avalikul väljapanekul on lisaks .pdf formaadile lisad 1–4 ArcGis veebikaardina, kus on erinevaid kaardikihte võimalik eraldiseisvalt või koos vaadata.

Lisas 2 on eristuva värviga tähistatud ehitismälestised, mille kohta on kaitsekorra töörühm teinud ettepanekud asendada ehitismälestise staatus B-kaitsekategooriaga.